

**Historische Vereniging
Marithaime**

Jaarverslag 2024

Dorpsstraat Elst rond 1900 (ingekleurd)

Inleiding

Het jaar 2024 was voor Marithaime succesvol. Een voltallig bestuur van zeven personen, dat elke maand vergaderde, een in aantal groeiende archiefwerkgroep van gemiddeld acht personen die wekelijks bij elkaar komt, veel bezoekers bij de inloopwoensdagochtend, veel publiciteit, prima lezingen, een druk bezochte dorpsquiz, een gestage toename van het aantal leden, aanmeldingen van nieuwe vrijwilligers en een groei van het aantal bijdragen aan de Nieuwsbrief en vooral de Elsterclopedie.

Enkele nieuwe werkgroepen zijn gestart, enkele schenkingen zijn ontvangen, een deel van het Weekblad De Betuwe is gedigitaliseerd en een sponsor maakt de digitalisering van een tweede deel mogelijk. Steeds meer (in het verleden ontvangen) archieven worden ontsloten. Hoewel het aantal actieve leden de veertig benadert, blijven nieuwe vrijwilligers gewenst. Er is nog veel werk te verzetten.

Al met al zien we de toekomst van Marithaime positief tegemoet.

Jaarverslag vastgesteld in de Algemene Vergadering d.d. 25 maart 2025

Ron van Hoeven
voorzitter

Rudi Liebrand
secretaris

Inhoudsopgave

Leden en bestuur	p. 4
Leden	
Bestuur	
Externe contacten	p. 6
Commissie Ruimtelijke Kwaliteit	
Commissie Naamgeving	
Stichting Tabula Batavorum	
Contacten met gemeente	
Contacten met andere historische verenigingen	
Activiteiten	p. 9
Lezingen/excursies	
Elster Dorpsquiz	
Vanuit de werkgroepen	p. 11
Werkgroep publiciteit	
Website	
Facebook	
Nieuwsbrief	
Elsterclopedie	
Sportboek	
Werkgroep Archeologie	
Werkgroep Genealogie	
Werkgroep Tweede Wereldoorlog	
Werkgroep Nip	
Werkgroep Taminiau/Heinz	
Werkgroep Herberts	
Werkgroep Westeraam	
Werkgroep Erfgoedlokaal, bibliotheek en archief	
Werkgroep Digitaal archief/Beeldbank	

Leden en bestuur

Leden

Het ledenbestand is in 2024 met 32 gegroeid tot 321 personen.

Stand van zaken per 31-12-2024:

erelid	2
gezinslid	32
lid	287
totaal	321

overleden	1	aangemeld	43
geroyeerd	3		
opgezegd	8		
AF	11	BIJ	43

Samenstelling Bestuur

Het bestuur was met zeven leden voltallig.

voorzitter	Ron van Hoeven (educatie/onderwijs en contact met gemeente)
secretaris	Rudi Liebrand
penningmeester	Eric Zwartkruis
lid	Henk Knol
lid	Marius Jansen (activiteiten/lezingen)
lid	Jan Rouwhorst (PR en communicatie, nieuwsbrief)
lid	Netty van Kleef (archief en bibliotheek)

Ook dit jaar heeft Herman Aarns meegedraaid in het bestuur, als zijnde niet-bestuurslid.

Voor bepaalde taken wordt het bestuur ondersteund door Bjorn van Snippenburg (Nieuwsbrief, website en Elsterclopedie), Christa van Kleef (entree lezingen) en Ger de Vrieze (bezorgen van de Nieuwsbrief en uitnodigingen bij leden die geen e-mail hebben en het rondbrengen van niet opgehaalde jaarboeken Terugblik van Tabula Batavorum).

Locatie

Basisschool Stap voor Stap
Kruisakkers 3, Ruimte 16
6662 DV Elst

Inloop: elke woensdag van 10 tot 12 uur.

Bestuur

Het bestuur van de Historische Vereniging Marithaime zet zich in om het Cultureel erfgoed van Elst in kaart te brengen, het te beschermen en het onder de aandacht te brengen.

Het bestuur is daarom in 2024 11 maal in vergadering bij elkaar gekomen en heeft 12 Nieuwsbrieven rondgestuurd. Er werden zeven lezingen verzorgd en twee excursies. Ook de traditionele dorpsquiz, de eerste vrijdag van november, was weer een groot succes.

Ons verenigingslokaal, het 'Erfgoedlokaal' in obs Stap voor Stap is iedere woensdag open voor al onze leden en belangstellenden. De archiefgroep komt hier iedere woensdag bij elkaar en er zijn tal van specifieke werkgroepen die onderzoek doen.

Op Open Monumentendag (2^e zaterdag van september) waren wij aanwezig in de oudbouw van het gemeentehuis om uitleg te geven over de wapenpanelen van het Ambtshuis en stonden wij voor het gemeentehuis met een informatiestand. Ook op het Romeinenfestival (eerste zaterdag van de herfstvakantie) waren we (samen met de ander Historische verenigingen uit Overbetuwe) aanwezig met een informatieve stand. De uitreiking van (het laatste) Jaarboek van Tabula ging weer gepaard met een gezellige middag waar veel gebruik van werd gemaakt.

Het hoogtepunt van dit jaar was ongetwijfeld dat een brief van onze vereniging, medeondertekend door de andere historische verenigingen, aan de gemeenteraadsleden over de wenselijkheid van het opstellen van een visie op gemeentelijk erfgoed, leidde tot een aangenomen motie in de gemeenteraad die ervoor zorgde dat er € 120.000 beschikbaar komt voor het opstellen van beleid op dit gebied.

Externe contacten

Advies Commissie Monumenten (v/h CRK)

(contactpersoon Jacques Zwartkruis)

Namens Marithaime heeft Jacques Zwartkruis sinds 2016 zitting in de gemeentelijke commissie CRK, die gevraagd en ongevraagd advies geeft over beschermde rijks- en gemeentelijke monumenten.

Gemeente Overbetuwe telt 76 rijks- en 200 gemeentelijke monumenten.

(https://elsterclopedie.marithaime.nl/wiki/Lijst_van_gemeentelijke_monumenten)

Verder zijn er 97 beschermde archeologische gebieden waarvoor aandacht is. Tevens zijn er drie landgoederen in de gemeente, te weten Loenen, Herveld (toegevoegd in 2022) en Hemmen.

De commissie houdt zich bezig met de advisering over cultureel erfgoed in de gemeente Overbetuwe. Door ondergetekende worden samen met de voorzitter van de Historische Kring Driel en de ambtenaar van de gemeente en een vertegenwoordiger van het Gelders Genootschap plannen bekeken als het gaat over verbouwen van een Rijks- of Gemeentelijk monument.

In 2024 waren er acht vergaderingen; deze vinden in het gemeentehuis plaats en zijn in beginsel openbaar.

Voor het dorp Elst zijn onderstaande plannen op tafel geweest:

Verbouwing van de boerderij De Zuiling 20 Elst

Uitbreiding woonhuis Stationsstraat 26 te Elst

Woonhuis splitsing Vredenburg aan de Rijksweg Noord 53 te Elst

Vanuit de Historische Vereniging Marithaime kwam er een verzoek om aandacht te besteden aan de onderstaande panden.

Het pand Willemstraat 75 te Elst is te koop. Dit is een oud pand met een oude situering' Er is ook een sloopvergunning aangevraagd waarvan op 8 oktober de vervaldatum is;

Het pand Valburgseweg 13 te Elst behoeft ook enige aandacht als het gaat om te behouden

Bespreking van deze panden heeft geleid tot het volgende standpunt: De gemeente is voornemens beleid te ontwikkelen t.a.v. Cultureel Erfgoed. Een onderdeel daarvan is het gebouwde erfgoed. Gepland is dat de raad eind 2025 een beslissing kan neemt over de gewenste inventarisatie van het cultureel erfgoed; die inventarisatie zal leiden tot een visie op het cultureel erfgoed. Pas daarna kan de raad vanuit een gedragen beleid keuzes maken over te gaan tot bescherming van het aanwezige cultureel erfgoed.

Om vooraf aan dit proces panden te gaan aanwijzen heeft vanuit de gemeente geen voorkeur.

Commissie Naamgeving

(contactpersoon Feike Vlas)

In de gemeentelijke Commissie Naamgeving zit namens Marithaime ons lid Feike Vlas. De bedoeling van deze commissie is om de geschiedenis door te laten klinken in de naamgeving van straten, bruggen en watergangen. De commissie is in het jaar 2024 tweemaal bijeen geweest.

Er is besloten dat we doorgaan met het thema 'Grote rivieren op aarde' voor 'Lingezicht' een nieuwe wijk langs de Linge. Er is een lijst van riviernamen opgesteld: Missouri, Rio Grande, Amazone, Zambesi, Mekong, Wolga, Eufraat, Jordaan, Indus, Ganges, Tigris, Nijl, Ebro, Oder, Seine, Arno, Theems, Rhône, Elbe, Wezer, Donau, Loire, Tiber. Hoeveel namen we in de nieuwe wijk nodig zullen hebben is nog niet vastgesteld. Te zijner tijd zullen we uit de bovenstaande reeks riviernamen een selectie moeten maken.

Over De Pas Noord waren we het eens over het thema, zijnde 'Taminiau Elst Overbetuwe'. De Taminiausingel voert naar het nieuwe wijkje De Pas Noord. Een aantal leden van onze vereniging heeft daarom een uitgebreide lijst met geschikte namen samengesteld als advies voor de commissie naamgeving: in volgorde van prioriteit: Albert Nip, Marinus Vink, jamkokerij, confijterij, appelstroopfabriek, conservenfabriek, kuiperij, vriezerij, veilingvereniging, stoomzuivelfabriek, kersencampagne, gistlokaal. Helaas was er maar één naam nodig; gekozen werd 'Confijterij' met als reservenaam 'Kuiperij'.

Stichting Tabula Batavorum

(contactpersoon Sipkje Schimmel)

Sipkje Schimmel vertegenwoordigt Marithaime in het bestuur van deze stichting die zorgt voor de jaarlijkse publicatie van Terugblik.

Op vrijdag 29 november 2024 werd in Opheusden het laatste boek in de serie 'Terugblik' van de Stichting Tabula Batavorum uitgegeven. Het thema van dit 25^e Jaarboek is 'Markante Vrouwen', belangrijke vrouwen van de Betuwse grond. Aan deze uitgave werkten maar liefst drie leden mee, nl. Dorien Rikken, over bewoonster van kasteel De Park, Judith Jansen, over 'bewoonster' van Huize De Musschenberg, en Herman Schimmel, over Cora Baltussen.

Het eerste exemplaar werd overhandigd aan Danja van Ingen; zij was altijd een grote steun voor haar echtgenoot Kobus van Ingen, die al die 25 jaren, secretaris is. Mieke van Veen- Liefink (Oosterhout), heeft het eerste exemplaar gekregen van de Index, die zij compleet gemaakt heeft. Hierin zijn alle artikelen, auteurs en onderwerpen gerubriceerd. Nus Tahitu, ook lid van Marithaime, heeft twintig jaren de vormgeving verzorgd van de Terugblik!

Van de Terugblik 2024 zijn 280 nummers uitgeleverd; een groot deel werd opgehaald tijdens de open dag/boekenmarkt op 16 december (met chocomel en kerstkransjes), de rest werd bezorgd/verspreid onder leiding van Ger de Vrieze.

De Stichting Tabula Batavorum houdt op te bestaan; het resterende geld wordt besteed aan goede historisch doelen.

Contacten met de gemeente

(contactpersoon Ron van Hoeven)

Zowel met de wethouder cultuur als met de diverse beleidsambtenaren is een goed en regelmatig overleg.

Dit leidt tot de eerdergenoemde Open Monumentendag en deelname aan het Romeinenfestival. Ook zijn we inhoudelijk betrokken bij het tot stand komen van de nieuwe cultuurvisie voor 2026- 2029 en de invulling van het gemeentelijk beleid ten aanzien van cultureel erfgoed.

Met de wethouder is een jaarlijks overleg gestart, samen met de andere historische verenigingen.

Contact andere historische verenigingen

(contactpersoon Ron van Hoeven)

Overbetuwe kent vier historische verenigingen, waarvan de voorzitters en secretarissen elkaar regelmatig treffen om onderwerpen die voor ieder van belang zijn te bespreken. Eén maal per jaar schuift de wethouder bij dit overleg aan.

Met het Tempel-Kerkmuseum is een goed contact. Naast een halfjaarlijks overleg is er samenwerking bij evenementen zoals de Monumentendag en wordt er minimaal eenmaal per jaar een gezamenlijke lezing in de Grote Kerk georganiseerd,

Activiteiten

Lezingen/Excursies

(contactpersoon Marius Jansen)

22 januari 2024 RECEPTIE

Nieuwjaarsreceptie/vrijwilligersbijeenkomst, waarbij elk werkgroep zijn resultaten en plannen presenteert, gevolgd door een film met historische beelden van Elst; circa 20 bezoekers.

11 maart 2024 LEZING

Jaarvergadering Marithaime met aansluitend lezing over '100 jaar Het Wapen van Elst', gepresenteerd door de gebroeders Hoogveld; circa 170 bezoekers.

09 april 2024 LEZING

Lezing over 'Sterke vrouwen Destijds in Elst', gepresenteerd door Dorien Rikken; circa 100 bezoekers.

15 mei 2025 LEZING

Lezing over 'Steenfabrieken', gepresenteerd door René van Hoften m.n. over de fabricage, arbeiders/fabrikanten en de sociale aspecten. Aansluitend een korte presentatie door Marius Jansen over steenfabrieken in de Betuwe voornamelijk gebaseerd op eigen ervaringen en bevindingen; circa 80 bezoekers.

15 juni 2024 EXCURSIE

Rondleiding Doesburg; 16 deelnemers.

18 juni 2024 LEZING

Presentatie 'De Straten van Elst deel 2' over Eimeren en de Wuurde; een presentatie door Rudi Liebrand; circa 170 bezoekers

4 oktober 2024 EXCURSIE

Stadswandeling Münster; 17 deelnemers.

29 oktober 2024 LEZING

Lezing gegeven door Ap van Aggelen over de rol van Elst, Oosterhout en Lent in de oorlog met als titel 'Het falen van Market Garden'; circa 140 bezoekers.

1 november 2024 QUIZ

Marithaime-Dorpsquiz; 125 deelnemers.

12 december 2024 LEZING

Lezing over 'De meidagen 1940', gepresenteerd door Dhr. Tony Mouw; circa 70 bezoekers.

Gepland

25 maart 2025 Jaarvergadering + lezing Eshof

22 april 2025 Lezing Romeinse wegen

20 mei 2025 Lezing over de Grift

17 juni 2025 Lezing over De Koloniën en hun wreedheden/weldadigheden

30 juni 2025 Excursie Amersfoort

12 september 2025 Excursie Museum Bronbeek

7 november Dorpsquiz.

In voorbereiding:

Lezingen over Vikingen, de Dorpsstraat van Elst, Conservenfabriek Taminiau,
Oorlogsverhalen

Elster Dorpsquiz

(contactpersoon Toon Osterloh)

Het jaar van een Dorpsquiz met zijn medewerkers ziet er sjabloonachtig uit. Zo ook het jaar 2024. In de maand mei de aftrapbijeenkomst. Daar wordt het stof van het universele draaiboek afgeblazen, worden de nieuwe data ingevuld en de taken verdeeld en wordt extra aandacht gegeven aan de evaluatiepunten van het jaar ervoor. In augustus, september en oktober worden de vragen gemaakt door de leden van het comité. Vervolgens gewogen, ge(her)redigeerd, gekozen, voorzien van media en digitaal verwerkt. De quizavond was op 1 november. Bezetting (125 deelnemers in teams van 5).

De strijd was tot het einde spannend. Een noodzakelijke barrageronde moest uiteindelijk de beslissing brengen. “Sloa mar deur” trok aan het langste eind, tweede werd “Los Amigos”. De derde prijs was voor het team “Dageraad”.

Hoewel de evaluatie opnieuw zeer positief uitviel (de sidekick is een flinke verbetering en barrage/prijsuitreiking zijn meer gestroomlijnd), vonden we dat het scoringspercentage wederom (teveel) achterbleef. Een scoringspercentage van bijna 50% is significant te laag (ons ideaal is 70%). Voor de tweede keer werkten we met de zogenaamde opbouwvragen. Vorig jaar liep dat niet zo lekker (de nodige onduidelijkheid en een zeer lage score). We hebben een aantal verbeterpunten aangebracht en we zijn tevreden over de resultaten van dit jaar (geen onduidelijkheden meer, totaalscore 36%).

Samengevat: weer een zeer plezierige avond voor iedereen (onze doelstelling nummer 1); te moeilijke quiz met daarom weer een belangrijk gesprekspunt voor 2025.

Henk Kapel verlaat ons, hij gaat het druk krijgen als bestuurslid van Elst 1300. André Heezen stapt ook op, maar blijft op de achtergrond beschikbaar voor eventualiteiten.

Hoewel in een iets andere personele bezetting, zal 2025 veel lijken op 2024, *business as usual* dus. Met dien verstande dat wij ons ook dit jaar zullen gaan bezighouden met “de Dorpsquiz in samenhang met Elst 1300”.

En over 2025 gesproken, datum nieuwe quiz: vrijdag 7-11-2025. Het “Wapen” is gereserveerd.

Vanuit de werkgroepen

Werkgroep Publiciteit

(contactpersoon Jan Rouwhorst)

De PR commissie heeft zich het afgelopen jaar met diverse zaken bezig gehouden teneinde de eigen leden te informeren en Elstenaren meer bekend te maken met de activiteiten van Marithaime.

De commissie bestaat uit Coen Hoogveld (nieuwsbrief, website, vormgeving), Bjorn van Snippenburg (nieuwsbrief, website en Elsterclopedie) en Nettie van Kleef (Facebook) en Jan Rouwhorst (voorzitter, persberichten).

De leden ontvingen afgelopen jaar 11 keer de maandelijkse nieuwsbrief welke berichten ook zijn geplaatst op onze website. De redactie is afhankelijk van de aangeleverde copy en roept leden op om meer gebruik te maken van de mogelijkheid om teksten en/of foto's aan te leveren. Een deel van al deze berichten werden door op onze Facebook pagina geplaatst. De statistieken laten zien dat het bereik van onze social media toeneemt.

Voorafgaande aan de vele activiteiten plaatsten we persberichten in De Gelderlander en Het Gemeentenieuws.

Website

Contactpersoon: Coen Hoogveld

Op onze website www.Marithaime.nl worden door Bjorn en Coen alle berichten, verhalen, foto's, activiteiten etc. van Marithaime op de website geplaatst. De website is belangrijk visitekaartje voor Marithaime, dus deze moet informatief en actueel zijn

Facebook

(Contactpersoon Netty van Kleef)

De Facebookpagina wordt door Nettie gevuld. Op facebook zijn wat leuke filmpjes geplaatst. Ook de aankondigingen over lezingen worden hier geplaatst.

Het aantal volgers is toegenomen tot 388.

Nieuwsbrief

(contactpersoon Jan Rouwhorst)

De maandelijkse nieuwsbrief is het afgelopen jaar elf keer verstuurd.. In de Nieuwsbrief staat een verzameling van berichten, verhalen, foto's etc. die ook op de website staat of komt.

Aankondigingen en verslagen van activiteiten van Marithaime en verwante instellingen komen erin en recensies van interessante historische boeken. Er is een artikelenreeks gestart met Elster berichten uit de beginjaren (1890) van het Weekblad de Betuwe. Jan doet de eindredactie en Bjorn en Coen verzorgen de lay out.

Indien er ontwerpen nodig zijn voor bijvoorbeeld posters, flyers of de kerstkaart dan worden deze gemaakt door Coen Hoogveld. Coen zorgt ervoor dat dit op een professionele manier gebeurt in een herkenbare "Marithaime huisstijl".

Elsterclopedie

(contactpersoon Bjorn van Snippenburg)

De redactie van de Elsterclopedie wordt gevormd door: Rudi Liebrand, Wouter Gubbels, Hans Smeets en Bjorn van Snippenburg. Af en toe worden er nieuwe stukken vooral over WOII, De Westeraam en over andere straten, gebouwen en families in Elst. Nieuwe artikelen in de Elsterclopedie worden steeds aangekondigd in de Nieuwsbrief.

Zie: <https://elsterclopedie.marithaime.nl/wiki/Elsterclopedie>

Sportboek

(coördinatie Jan Rouwhorst)

De afgelopen drie jaar is er door Frits Hoogveld, Hans Wagener, Henk Knol, Jan Rouwhorst en Coen Hoogveld gewerkt aan het boek 'Sport in Elst'. Coen Hoogveld is op dit moment bezig met de vormgeving en Rudi Liebrand verzorgt de eindredactie. Het boek dat zo'n 220 pagina's beslaat, komt rond de zomer uit en zal €15.00 gaan kosten, voor leden van Marithaime €10.00.

Werkgroep Archeologie

(contactpersoon Harry Sanders)

De werkgroep wordt ingeschakeld wanneer er vragen van buiten komen over archeologische zaken. In 2023 is de verzameling Hommes aan de vergetelheid ontruikt. Marithaime heeft sinds 2007 in bruikleen van de gemeente een kist met 651 archeologische vondsten, vooral fibulae, gespen, munten en kogels. Een groot deel van deze objecten is in 2024 gefotografeerd en beschreven door Jolle Fonk, werkzaam bij PAN, Portable Antiquities of the Netherlands. De gegevens worden digitaal bewaard bij PAN.

Tijdens de Romeinendag hebben Arend Ruis en Harry Sanders samen met een medewerker van PAN uitleg gegeven aan het publiek bij een vitrine met Romeinse vondsten uit Elst

Werkgroep Genealogie

(contactpersoon Huib de Vries)

De werkgroep genealogie biedt leden van Marithaime ondersteuning bij hun genealogisch onderzoek. Met enige regelmaat komen van binnen en buiten Elst genealogische vragen over families die ooit in Elst woonden of er raakvlakken hebben en soms ook vragen om oude foto's van Elst. Ook bereiken ons vragen naar stambomen en het onderzoek daarnaar. En daar kan Marithaime in faciliteren. Marithaime heeft daarvoor digitale bronnen zoals: de burgerlijke stand van Elst en het bevolkingsregister van Elst.

In de toekomst willen we een verzameling bidprentjes toegankelijk maken net zoals een Elsterse verzameling van ruim duizend geboortekaartjes uit de 50'er jaren.

Verder is het plan met een kleine groep het stamboomprogramma Aldfaer te ontdekken.

Ook is er het voornemen om een online kwartierstatenboek te realiseren bijvoorbeeld op de Elsterclupedia hiervoor zoeken we nog medegenealogen.

Werkgroep Tweede Wereldoorlog

(Contactpersoon: Hans Smeets)

De werkgroep WOII ging verder met de beschrijving van de militaire acties in Elst en Omgeving rond de oorlog. Aan de orde is nu het illustreren met schetsen van de situatie ter verduidelijking.

De werkgroep is betrokken geweest bij de 80-jarige herdenking van de slag om Elst. Eerst een mislukte poging om samen te werken met Elderveld. Daarna betrokken geweest in samenwerking met het Tempel-Kerkmuseum bij een herdenking in de Grote Kerk op 21 september; er was veel belangstelling voor.

Hans Smeets is ook geïnterviewd door leerlingen van het OBC over de fouten die Duitsland heeft gemaakt waardoor ze de Tweede Wereldoorlog hebben verloren.

Tenslotte: het werken met de Elsterclupedia moet toegankelijker worden; een taak voor 2025.

Werkgroep Nip

(contactpersoon Rudi Liebrand)

Aan de ontsluiting van het archief van A. Nip is al enkele jaren gewerkt door de werkgroep bestaande uit Huib de Vries, Netty van Kleef, Frits Hoogveld, Teus Peek (schoonzoon van Nip) en Rudi Liebrand. Het doel is een reeks boekjes/lezingen te verzorgen onder de naam 'Elster Straten volgens Nip' over delen van het dorp en de verschillende buurschappen. De eerste over Aam is geweest in 2022, de tweede over Eimeren en De Wuurde in 2024. De voorbereidingen zijn gestart voor deel drie over de Dorpsstraat, gepland in de herfst van 2024.

Werkgroep Taminiau/Heinz

(contactpersoon Teus Peek)

In 2024 zijn de archiefwerkzaamheden op de Heinzfabriek afgerond. Gerard van Vorselen, Huib de Vries, Carel Taminiau en Teus Peek hielden zich bezig met het ordenen en digitaliseren van oude documenten en foto's. Het resultaat is overgedragen aan de directie, die op haar beurt Marithaime schriftelijk toestemming heeft gegeven gebruik te mogen maken van de digitale bestanden. Een mooie win-win situatie.

Het Levensboek van Jan Taminiau, de oprichter, is digitaal veiliggesteld. Na het fotograferen zijn nu ook alle opnamen met een fotobewerkingsprogramma onderhanden genomen. Een zeer tijdrovende klus die door Bert

Kalfsbeek professioneel is uitgevoerd. Het resultaat mag er zijn. Bekeken zal worden of het boek in de Elsterclopédie kan worden opgenomen alsook uitgifte in boekvorm.

Carel Taminiau heeft Marithaime blij verrast met de schenking van het 25-jarig jubileumboek van zijn vader J.J.M. Taminiau. Ook dit boek is van hoge kwaliteit en voorzien van vele foto's van medewerkers en fabriek. Het plan is om dit boek, net als het Levensboek van zijn vader, ook te digitaliseren.

Tijdens de inloopochtenden van Marithaime zijn meermaals foto's, documenten en voorwerpen uit privé-verzamelingen aan ons geschonken. Fijn dat de inwoners ons weten te vinden.

Op verzoek van de gemeentelijke straatnaamcommissie zijn in onze werkgroep vele mooie geschikte fabrieksnamen uitgezocht. Het werd een lange lijst met onze voorkeuren. Vooral nog is een naam gekozen.

Werkgroep Herberts

(contactpersoon Teus Peek)

Het afgelopen jaar is het helaas nog steeds niet gelukt om de twee historische drukpersen een nieuwe plek te geven. Ze staan nu tijdelijk op de Gemeentewerf en moeten daar weg. Het zou een onvergefelijke fout zijn deze unieke erfgoederen te moeten afgeven bij de milieustraat of Martens metaal... Nogmaals een oproep aan allen: Kijk eens goed om u heen of u een tijdelijk opvangadres weet.

Huib de Vries, onze genealoog, heeft een start gemaakt met het samenstellen van een stukje familiegeschiedenis bestaande uit een kwartierstaat en de familielijnen in het bedrijf. Helaas heeft het aan tijd ontbroken om de vele bewaarde objecten uit de drukkerij te ordenen, beschrijven en digitaliseren. Dit ten behoeve van een voorgenomen presentatie. We zoeken dan ook vrijwilligers die dit mooie werk samen met ons willen oppakken.

De drukkerij heeft in het verleden in opdracht van diverse verenigingen, scholen, kerken, particulieren e.d. losse uitgaven uitgebracht. Van alle verschillende uitgaven is een exemplaar gescand voor ons archief. Het geeft een mooie inkijk in de vele drukwerken, welke in de Dorpsstraat in Elst zijn geproduceerd

Werkgroep Westeraam

(contactpersoon Wouter Gubbels)

Afgelopen jaar heeft in het teken gestaan van het rubriceren van de foto's van Hans Eijkelboom en Feike Vlas over Westeraam. Enkele vrijwilligers uit de wijk zijn druk geweest om ongeveer 9000 foto's te rubriceren.

Enkele bijdragen over Westeraam zijn voor de Elsterclopédie geschreven. Denk aan: Boerderij Westeraam / Boerderij Rijsenburg / Huisje op de Aam / Waterbeheer. Deze artikelen zijn tot stand gekomen met de hulp van verschillende mensen.

Er is een geregeld contact geweest met de oud secretaris van de commissie Erfgoed van de gemeente Overbetuwe. Teksten en beeldmateriaal over verschillende monumentale panden worden gebruikt voor de Elsterclopédie.

Er is een geregeld contact met andere leden van Marithaime op de woensdagochtend.

Voor 2025 staan gepland: afronden van het foto-project en schrijven voor de Elsterclopedie van nieuwe teksten over aspecten van de Westeraam.

Werkgroep Erfgoedlokaal, bibliotheek en archief

(contactpersoon Netty van Kleef)

Het Erfgoedlokaal kent op woensdagen van 10 tot 12 uur een open inloop. Bijna wekelijks zijn er bezoekers die vragen hebben of spullen komen aanbieden. Gemiddeld zijn er op z'n ochtend acht Marithaimeleden aanwezig. Het is dan ook een gezellige ochtend waar veel over vroeger wordt gepraat onder het genot van een lekker kopje koffie. Verder gingen we gewoon verder met de gebruikelijke bezigheden, zoals het opschonen, ordenen en archiveren van de ingekomen stukken en het bijwerken van de bibliotheek..

Door schenkingen (vooral boeken) wordt dit archief steeds verder uitgebreid. We selecteren voortaan streng: alleen spullen die van toepassing zijn op Elst en directe omgeving worden opgeslagen, andere doen we van de hand.

Ook dit jaar was er op 7 december weer een open dag waar de Terugblik kon worden opgehaald. Dit was de 25^e uitgaven en tevens de allerlaatste. De koek is een beetje op. Wel waren er koekjes in de vorm van kerstkransjes met chocolade melk. We denken nog na over een invulling van deze gezellige ochtend volgend jaar zonder Tabula..

Zoals aangekondigd in het vorig jaarverslag zijn de honderden foto's van Herberts door Herman Aarns, Frans Bakkers en Netty van Kleef gesorteerd op plaats. o.a. Bemmelt, Driel, Valburg en Oosterhout. Dat leverde gezellige woensdagmiddagen op. Herman en Frans zijn vervolgens doorgegaan met het verder sorteren van Elst op diverse onderwerpen die in de toekomst te zien zullen zijn op de Elsterclopedie.

Digitaal archief/Beeldbank

(contactpersoon Rudi Liebrand)

Er wordt gewerkt aan het uitbreiden van een digitaal archief. Hierin worden opgenomen alle documenten en teksten, foto's en afbeeldingen, films en video's. Schriftelijke materialen worden gescand en in pdf bewaard en bewegende beelden zoveel mogelijk gedigitaliseerd en in mp4 bewaard. Het digitale archief staat vooralsnog op twee harde schijven in ons Erfgoedlokaal en op twee privéschijven, zodat alles tenminste driemaal bewaard wordt.

Het project digitalisering Weekblad De Betuwe vordert. In 2024 zijn de jaargangen 1889 t/m 1939 beschikbaar gekomen. Sponsoring door Auto Witjes maakt het mogelijk in 2025 te beschikken over de digitale bestanden van de jaargangen 1940 t/m 1959. De veertig jaargangen daarna wachten nog op verder verwerking.

Beschikbaar is een elektronisch doorzoekbare index (in excel) van bezittingen van Marithaime zoals:

- bibliotheekboeken en -artikelen;
- alle bewegende beelden;
- alle gefotografeerde plaatmaterialen;
- veel al dan niet ontsloten archieven.

Zowel het digitale archief als de index zijn nog onvolledig, maar worden regelmatig bijgewerkt. De index is toegankelijk via de laptop die in het Erfgoedlokaal staat.

Ook in te zien in het Erfgoedlokaal zijn alle historische foto's uit de beeldbank. Leden kunnen foto's gratis bestellen; voor niet-leden wordt een bedrag van € 10,- in rekening gebracht.

Voor niet ontsloten archieven worden nog medewerkers gevraagd, evenals voor het aanvullen van fotomateriaal.